

BAD TRIP ΣΤΗ ΣΙΚΕΛΙΑ

Το παρακάτω είναι η αφήγηση ενός φίλου του περιοδικού που αναζητήσε τουριστικές συγκινήσεις στη Νότια Ιταλία για να καταλήξει φυλακισμένος ως «κρούσμα» σε covid hotel. Η -από πρώτο χέρι- κατανόηση των αλλαγών που υφίσταται ο ευρωπαϊκός τουρισμός ήταν οπωσδήποτε μια εμπειρία τραυματική, αλλά παρ' όλα αυτά διδακτική.

Εισαγωγή

Αθήνα, χειμώνας 2022. Τα υγειονομικά μέτρα βρίσκονται σε πλήρη εφαρμογή. Ο πληθυσμός έχει χωριστεί σε κατηγορίες ανάλογα με τη στάση που έχει κρατήσει απέναντι στο εμβόλιο. Αγανάκτηση, φόβος και απαισιοδοξία διακατέχει τις παρέες σε διάφορους περιθωριακούς κύκλους. Ερωτήματα όπως «δηλαδή μπέσα, δεν θα ξαναταξιδέσουμε ποτέ στο εξωτερικό;» προκαλούν μελαγχολία και νοσταλγία για τις εποχές που μπορούσες να ταξιδεύεις εντός ΕΕ μόνο με την μπλε ταυτότητα.

Καθώς όμως η άνοιξη διαδεχόταν τον χειμώνα, για ακόμη μια χρονιά τα κορονομέτρα έμπαιναν σε τροχιά «χαλάρωσης». Η συγκυρία κρίθηκε κάπως ευνοϊκή για ένα ταξιδάκι στη Σικελία. Σύμφωνα με όλα τα αρμόδια site, για την είσοδο στην Ιταλία αρκούσε «απλά» ένα green pass και ένα Passenger Locator Form (PLF). Ούτε rapid test, ούτε pcr test, ούτε υποχρεωτική καραντίνα κατά την άφιξη. Και αφού το ζεύγος των ταξιδιωτών είχαμε το προνόμιο να βγαίνουμε πράσινοι σε σκανάρισμα του QR code μας, όλα έδειχναν ότι πρόβλημα δεν θα υπήρχε. Το σχέδιο καταστρώθηκε. Κατάνια, Παλέρμο, Αίτνα, μακαρονάδες και πίτσες στην ακροθαλασσιά με μουσική υπόκρουση μαντολίνου. Μπας και καταφέρουμε να ξεχάσουμε για λίγο τη σκατόφατσα του Τσιόδρα.

Η άφιξη στη Σικελία

Κατά την άφιξή μας στο αεροδρόμιο της Κατάνια ουδείς ασχολήθηκε με το green pass ή το PLF, γεγονός που προξένησε κάποιον προβληματισμό. Καθώς κατευθυνόμασταν με τα μπαγκάζια μας προς την έξοδο, πανέτοιμοι να ξεχυθούμε στα μπαρ και τα αξιοθέατα, ένας εκεί της πολιτσία μάς κλείνει το δρόμο: "Είστε από Ελλάδα; Περάστε παρακαλώ να κάνετε ένα rapid test". Κρύος ιδρώτας και ανησυχία, ενώ οι επιλογές μας έπρεπε να ζυγιστούν μέσα σε δύο λεπτά. Να μπιστολιάσουμε το τεστ με κίνδυνο να μπλέξουμε με τις δυνάμεις της τάξης σε μια ξένη χώρα με ό,τι αυτό μπορεί να συνεπάγεται; Ή να πάμε να τεσταριστούμε και να μπλέξουμε με τις δυνάμεις της τύχης επίσης με ό,τι μπορεί αυτό να συνεπάγεται. Επιλέχθηκε το δεύτερο, το τεστ δεν μας έκανε τη χάρη και οι δυνάμεις της τύχης μας παρέδωσαν στις δυνάμεις της τάξης. Έπρεπε να μπω σε υποχρεωτική καραντίνα. Ξαν να μην έφτανε αυτό, έπρεπε να μπω σε καραντίνα μόνος μου διότι το rapid test του συνταξιδιώτη μου ήταν αρνητικό. Έπειτα από ολέθριες συνηνοήσεις στα αγγλο-ελληνικά και αγγλο-ιταλικά, καταλάβαμε ότι η πιο συμφέρουσα επιλογή ήταν να οδηγηθώ σε covid hotel, καθώς η καραντίνα σε σπίτι απαιτούσε βαθιά γνώση της ιταλικής γραφειοκρατίας και της ιταλικής γλώσσας, και δεν κατέχαμε κανένα από τα δύο.

Η μεταγωγή πραγματοποιήθηκε με νοσοκομειακό βανάκι. Πάλι καλά δεν έφεραν καμiónι, να με χώσουν σε κάνα φέρετρο και να με περιφέρουν μπροστά σε τίποτα κάμερες. Οι μνήμες από το θέαμα των «εκατοντάδων νεκρών» του 2020 δεν σβήνουν εύκολα. Το πίσω δεξιά φανάρι ήταν σπασμένο και ο -ντυμένος διαστημάνθρωπος- οδηγός έκανε σφήνες και κόλλαγε στα μπροστινά αμάξια. Χάζεα απ' το παράθυρο με την ελπίδα να μην είναι αυτή η μοναδική εικόνα της Ιταλίας που θα αποκομίσω από αυτό το ταξίδι, ενώ διάφορες μακάβριες εικόνες του Μουσολίνι ντυμένου γιατρού να με υποδέχεται στο covid hotel γυρόφερναν στο κεφάλι μου.

Καραντίνα στο covid hotel

Η υποδοχή τελικά δεν είχε Μουσολίνι, είχε καμαριέρα ντυμένη διαστημάνθρωπο η οποία με οδήγησε στο δωμάτιό μου και ένας άλλος διαστημάνθρωπος με ενημέρωσε ότι όχι, δεν γίνεται να κάνεις κάθε δυο μέρες τεστ και αν βγεις αρνητικός φεύγεις, όπως με είχαν πληροφορήσει στο αεροδρόμιο, προφανώς μπας και ηρεμήσω. Έπρεπε να κάτσω καραντίνα για 7 μέρες και ΑΝ την έβδομη μέρα έβγαίνα αρνητικός τότε θα με απελευθέρωναν. Αν έβγαίνα θετικός, θα καθόμουνα κι άλλο...

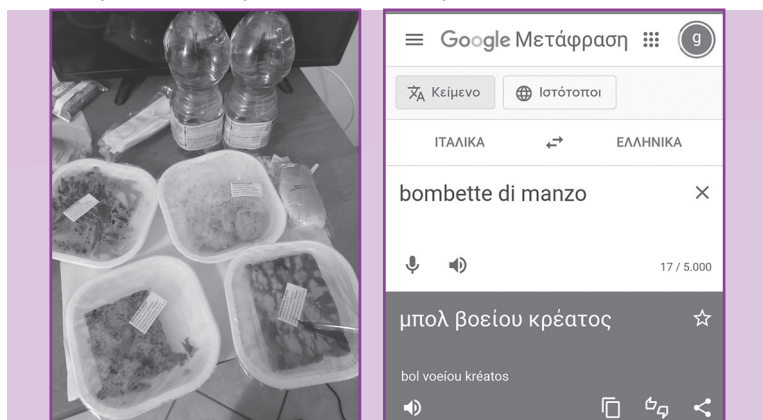

Αυτό είναι το covid hotel, όπως φαίνεται από ψηλά. Πρόκειται για ένα πρώην «τουριστικό χωριό», το οποίο πλέον ρημάζει από την εγκατάλειψη και βρήκε νέα αξία χρήσης μέσω του εγκλεισμού ανθρώπων που το ιταλικό κράτος χαρακτηρίζει «κρούσματα». Πίσω από τα δέντρα στο βάθος διακρίνονται κυριλέ σπίτια και εξοχικά, καθώς το ευρύτερο χωριό αποτελεί κάποιου είδους ιταλικό Πόρτο Ράφτη στους πρόποδες της Αίτνας. Στη μέση, ένα γήπεδο ποδοσφαίρου του οποίου ο χλοοτάπητας μπορεί πλέον να χρησιμοποιεί μόνο για να βοσκήσουν κατσίκες. Γύρω απ' το γήπεδο, διάφορα κτίρια και σπιτάκια που στις χρυσές εποχές φιλοξενούσαν τουρίστες των οποίων η τωρινή κατάσταση είναι κάπως έτσι:

Οι μέρες κυλούσαν ρουτινιάρικα. Δωρεάν διαμονή σε δωμάτιο πληρωμένο απ' το ιταλικό κράτος σε κάποιον ιδιοκτήτη, που κάποτε πληρωνόταν για να φιλοξενεί τουρίστες. Διάλογοι στη νοηματική με τους διαστημάνθρωπους-καμαριέρες-καθαρίστριες με μισθούς πληρωμένους πιθανότατα απ' το ιταλικό κράτος στον υπεργολάβο-αφεντικό τους. Τρία γεύματα την ημέρα πληρωμένα από το ιταλικό κράτος σε κάποια τυχερή εταιρεία catering. Νοσοκομειακή συσκευασία και ζεσταμένα σε μικροκύματα, οπότε οριακά φαγώσιμα. Στις 7 μέρες του εγκλεισμού έλαβα 21 τέτοια γεύματα. Οι περίπου 25 συγκρατούμενοι που κατάφερα να μετρήσω, αν υποθέσουμε ότι έκατσαν το λιγότερο 7 μέρες καραντίνα έλαβαν με τη σειρά τους συνολικά 525 γεύματα. Φανταστείτε, δηλαδή, πόσα γεύματα μοιράζονται σε περίοδο «ανόδου των κρουσμάτων» στα covid hotel όλης της Ιταλίας. Διόλου ευκαταφρόνητα τα ποσά που μοιράζονται στις εται-

ρείες catering. Κατά τ' άλλα, η όψη του φαγητού και η ετικέτα μόνο για ιταλομαθείς συνήθως δεν ευνοούσαν την κατανόηση του περιεχομένου, οπότε έπρεπε να επιστρατευτεί η τεχνολογία:

Τα πρωινά ξυπνούσα με χτύπημα στην πόρτα κατά τις 9:00 που συνοδεύονταν με ένα χαρούμενο «μποντζόρνο κολατσιόνε», ώστε να παραλάβω το πρωινό μου απαντώντας συνήθως με καθόλου χαρούμενα μπινελίκια σε άπταιστα ελληνικά. Έπειτα, με καλούσαν στο ιατρείο και μου έβαζαν κάτι καλώδια στο δάχτυλο και στο μπράτσο, σημείωναν σε ένα χαρτί κάτι αριθμούς (τις προσωπικές μου μετρήσεις ή αριθμούς για το κίνο, μικρή διαφορά...) και παριστάνανε όλοι μαζί ότι βρισκόμουν υπό στενή ιατρική παρακολούθηση. Τις πρώτες μέρες προσπαθούσα να διαπραγματευτώ με τους ανώτερους της ταξικής ιεραρχίας του covid hotel τους όρους απελευθέρωσής μου αφού μόνο με αυτούς ήταν εφικτή η συνεννόηση στα αγγλικά (το επίπεδο των αγγλικών από πάνω προς τα κάτω ήταν ως εξής: γιατροί – επίπεδο proficiency, νοσοκόμοι – επίπεδο google translate, καθαρίστριες – επίπεδο «μποντζόρνο κολατσιόνε»). Κάποια στιγμή, διαπίστωσα ότι δεν μπορούσα να κάνω πολλά παραπάνω απ' το να περιμένω την έβδομη μέρα και το απελευθερωτήριο ράπιντ τεστ. Η ιταλική γραφειοκρατία λειτουργούσε αποτρεπτικά (...καθόλου περιεργό) στην προοπτική που μου δινόταν να φύγω απ' το covid hotel και να συνεχίσω την καραντίνα σε κάποιον ιδιωτικό χώρο. Ποια δημόσια υπηρεσία θα με είχε υπ' ευθύνη της; Πώς θα μπορούσα να επικοινωνήσω μαζί τους; Πότε θα ερχόντουσαν να μου κάνουν το απελευθερωτήριο ράπιντ και πότε θα το επαναλάμβαναν αν ξανάβγαине θετικό; Σκόπιμα περίπλοκη η παραπάνω διαδικασία με σκοπό προφανώς να μείνω στο covid hotel. Οπότε, κάπως έτσι έκατσα στα αβγά μου.

Οι γείτονές μου -στην πλειοψηφία τους τουρίστες- εναλλάσσονταν ανά κάποιες μέρες. Ένας μαλτέζος μού είπε με αγανάκτηση ότι αν του το έλεγαν από πριν για το ράπιντ τεστ, τότε θα είχε κάνει ένα πριν ανέβει στο αεροπλάνο. Αν τον ενημέρωναν όμως για τους δειγματοληπτικούς ελέγχους στο αεροδρόμιο, πώς θα είχε κόσμο το covid hotel; Πώς θα τσίμπαναν κρατικά λεφτάκια ο ιδιοκτήτης του εγκαταλελειμμένου ξενοδοχείου, η εταιρεία catering, ο εργολάβος καθαρισμού; Πώς θα κυκλοφορούσε λίγο κρατικό χρήμα γύρω από ένα ερείπιο της τουριστικής βιομηχανίας που δεν μπορεί πλέον να παράξει κέρδος μέσω της κανονικής του λειτουργίας; Περίεργα ερωτήματα, άντε να τα συζητήσεις με έναν μαλτέζο. Αρκέστηκα σε ένα «ναι, είναι σκέτος παραλογισμός» κι ας μην το εννοούσα ακριβώς...

Το ευτύχημα ήταν ότι μπορούσα να δέχομαι επισκέψεις απ' τον συνταξιδιώτη μου για όση ώρα ήθελα και να κάνουμε βόλτες στο δασάκι όπως και να με προμηθεύει με απαραίτητα για την ανθρώπινη επιβίωση εφόδια (εκτός αλκοόλ):

Η μέρα της απελευθέρωσης

Με τούτα και με τ' άλλα, η έβδομη μέρα έφτασε. Είχα κάνει ό,τι περνούσε απ' το χέρι μου ώστε να βγει το ράπιντ τεστ αρνητικό. Κούμπωνα βιταμίνες, έτρωγα ό,τι φρούτο έβρισκα μπροστά μου, κατέβαζα ασταμάτητα δίλιτρα νερό. Γκούγκλαρα "how to ensure a negative rapid covid test", χωρίς φυσικά να αποκομίσω κάποια χρήσιμη πληροφορία.

Μπήκα στο ιατρείο με την ψυχολογία στα τάρταρα. Ή θα βγει αρνητικό το τεστ και θα πάρω εξιτήριο. Ή θα βγει θετικό και το μαρτύριο θα συνεχιστεί για άλλες 2-3 μέρες, κι άλλα λεφτά για εισιτήρια και για τη διαμονή του συνταξιδιώτη μου. Πήρα θέση και πρόταξα τα ρουθούνια μου για να τα κακομεταχειριστούν για ακόμη μια φορά. Η γιατρίνα δεν τα λυπήθηκε, έχωσε την μπατονέτα έως τα έγκατα του εγκεφάλου μου. Πριν προλάβω να συνέλθω, πριν τα δάκρυα στεγνώσουν, σημάδεψε το δεύτερο ρουθούνι και σιγουρεύτηκε ότι θα αποστραγγίξει όσο βιολογικό υλικό είχε απομείνει, μαζί και την αξιοπρέπειά μου.

Λίγα λεπτά μετά, την άκουσα να φωνάζει με τραγουδιστή φωνή: «νεγκατίβο». Οπότε ναι, το μαρτύριο είχε τελειώσει, είχα καταφέρει να κερδίσω τρεις μέρες διακοπές. Μαζεύοντας τα πράγματά μου σκεφτόμουν πόσα «κρούσματα» έχουν περάσει από αυτό το δωμάτιο. Πόσοι τουρίστες που έκαναν το λάθος να επιχειρήσουν να ταξιδέψουν στην εποχή που η κυκλοφορία των ανθρώπων εντός της ΕΕ δεν είναι δεδομένη. Και φυσικά πόσοι εργάτες, αναγκασμένοι να υποβάλλονται σε τεστ για να καταμετρηθούν ως κρούσματα ώστε να παρουσιαστούν σε στατιστικές και δεδομένα διάδοσης του κορονοϊού. Με απώτερο σκοπό την τρομοκράτηση του πληθυσμού, τον έλεγχο των συνηθειών μας, τη διαχείριση της καπιταλιστικής κρίσης που καλπάζει.

Επίλογος

Βλέπουμε μπροστά στα μάτια μας ότι η κρίση εντείνει τις διαλυτικές τάσεις εντός της ΕΕ -της κατ' εξοχήν διακρατικής συμφωνίας για την ελεύθερη κυκλοφορία ανθρώπων και προϊόντων- ενώ οι αντιθέσεις ανάμεσα στα κράτη του ευρωπαϊκού βορρά και του ευρωπαϊκού νότου (στα οποία η τουριστική βιομηχανία αποτελεί σημαντικότερη πηγή εσόδων) οξύνονται όλο και περισσότερο. Ο τουρισμός ως ένα από τα βασικά κόνσепт της ελεύθερης κυκλοφορίας έχει πάψει να θεωρείται αυτονόητος όσο τα κράτη κλείνονται στον εαυτό τους. Εδώ και δύο χρόνια τον χειμώνα σχεδόν απαγορεύεται. Το καλοκαίρι χαλαρώνει, αλλά τόσο όσο. Ζώντας σε μια χώρα που ο τουρισμός συνεισφέρει στο ένα τέταρτο του ΑΕΠ, οι συνέπειες των προστατευτικών πολιτικών αναμένονται συντριπτικές ενώ ταυτόχρονα ο κόσμος στον οποίο έχουμε συνηθίσει να ζούμε αλλάζει βίαια πάνω στα κεφάλια μας. Και όσον αφορά τις ιδέες που γέννησαν την ΕΕ όλο και περισσότερο θα αντικαθίστανται από τον εθνικισμό που γεννούν τα έθνη-κράτη που είναι έτοιμα να πλακωθούν με τους ανταγωνιστές τους. Άρα όλο και λιγότερο πρόγραμμα erasmus, όλο και λιγότερα τα ταξιδάκια με την μπλε ταυτότητα. Το απομεινάρι της σημαίας της ΕΕ στο πρώην τουριστικό χωριό, νυν φυλακή κρουσμάτων έχει οπωσδήποτε συμβολική αξία:

